

Передплата

«РУСЛАНА» вивозить:
в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
за місяць . . . 170 кор.

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вареш ми очі і душу ми вареш: а не возьмеш млости і віра не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Хорунщина). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише напередєне застереженє. — Реклямації неопечатані вількі від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надєсламі» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Цар знов обіцює.

(X) З Петербурга наспіла знов телеграфічна вість, що дня 4. липня правительство з приказу царя внесло предлогу в державній думі в цілі наділу селян землею і поправи хліборобських відносин. Правительство наміряє передати хліборобам з користними услівями всі управні коронні добра а колиб се не вистарчило для поділу безземельних або малоземельних хліборобів, тоді правительство закупить коштом корони виставлені на продаж приватні добра і буде відпродувати їх хліборобам по мірних цінах, а можливу надвижку ціни покриє з коронних засобів.

Правительство наміряє також, як звіщають з Петербурга, пособлювати переселенню на нові оселі, упростити формальности при закупні земель і пособлювати переселенню в Сибір і до середньої Азії. Для поправи нужденного положеня хліборобів мають бути утворені окремі комісії при участі хліборобських відпоручників.

Наостанку заявляє правительство, що се зовсім хибний погляд, начеб не могло бути приватної власности земельної і обіцює безуслівно хоронити право посіданя і зазначає, що хлібороби повинні тямити, що їх потреби можуть бути заспокоєні не насилою, лише мирною працею і безнастанною дбалостю царя.

Із сего бачимо отже, що цар знов обіцює і наколиб невелика частина сих

обіцянок стала дійсностю, то значно поступила би вперед розвязка хліборобского питаня, котре тепер є найважнішим питанєм в Росії і вимагає скорого і розумного рішеня. Правительство, проти котрого на останних засіданях думи відозвали ся такі гучні оклики, як «розбишаки», «злодії», «кати», висловлює отже найкрасші заміри з волі царя і дає високі парні обіцянки голудуючим в Росії хліборобам. Колиб сі обіцянки тепер ще найшли віру в російській суспільности, то можна би сподівати ся, що ворохобня хліборобска і заворушеня затихли би зовсім. З наспівших іменно з Петербурга вістий можна здогадувати ся, що правительство думає про земельні наділи хліборобів на широкі розміри. Одначе широкі верстви в Росії чули вже стілько гарних обіцянок висловлених між іншими в конституційнім маніфесті царскім, які майже зовсім не здійснили ся, що відносять ся до подібних обіцянок з великою зневірою. Наколиб сі найновіші наміри самодержавців російських стали дійсностю, тоді засіяла би в Росії неперечно нова щаслива доба, одначе нема найменшого сумніву, що ті заміри не так легко в такій мірі можна перевести в дійсности і в так скорім часі, щоби можна сподівати ся втихомиреня розбурханих хвиль революційного хліборобского руху.

Правительство накликає з царского порученя, щоби хлібороби не гляділи заспокоєня своїх потреб насилою, лише мирною працею і запевняє про царську дбалість.

Одначе російське правительство

і володарські круги отямлювали ся все запізною, а суспільність в Росії дійшла до того переконаня, що добрим способом не можна там нічого осягнути, а все, що доси осягнуто, здобуто насилою від самовласної системи. Серед таких обставин, в яких не лише по віддалених містах ворохоблять ся російські полки, але навіть прибічна гвардія царска бунтує ся, в яких робітничі верстви хватають ся загального страйку, серед яких не знають для своїх міністрів іншої назви, як «розбишаки», «злодії», «кати», не можуть імовірно нічого найкрасші обіцянки і накликуваня до спокою і мирної праці. Теперішня хвиля вимагає скорих і рішучих діл а не високі парних слів і обіцянок. Перед двома-тремя роками може вспіли би такі обіцянки втихомирити, сегодня вже за пізно, керманічі Росії занедбали відповідну хвилю, щоби уладити внутрішні відносини і не доводити до грізних потрясень. Нема сумніву, що хліборобске питанє, питанє наділу малоземельних або безземельних хліборобів землею належить до найтрудніших і найпильніших справ у Росії і вимагає розумної, справної і рішучої руки. В інтересі внутрішнього ладу і конституційного перестрою Росії лежить як найскорша полагода сего многоважного питаня. Чим довше полагода проволікає ся, тим грізнішим стає положенє в Росії і може довести до страшної катастрофи.

Юанні Аго.

МАТИ.

— Позволь висказати тобі моє спочутє: в часописях прочитав я, що твоя мати померла!

Спасибіг! відповів він, стискаючи мою руку. Втрата матери — не легка! Асеж таки я згадую єї смерть радше з чувством радости — чим горя.

Признаю ся, що я глянув з великим зачудованєм на того, що говорив отєї слова.

— Та се не значить, немовби я радів зі смерти матери — поспішив він додати — хоч жите через тяжку муку, старечий вік, було для неї справдішим тягаром і хоч часто говорила, що була би дуже щаслива, колиб умерла. Та такий кінець, як єї, має виспе значіне і глибокий змісл, як ціле єї м нуле жите; — так бодай думала і вона.

А що ми стрінули ся з приятелем на вулиці, тож пішли ми й дальше разом, а він розказував ось так:

Стало ся се як раз в той час, коли збирано підписи на петиції, для того скликано у всіх округах на неділю народні віча.

Я зобовязав ся поїхати та позбирати підписи в мойй родинній місцевости. Таж знаєш, що ми поселили ся в Гельзінґфорі доперва по смерти батька.

Я мав їхати вечірним поїздом, та перед тим пішов на місто полагодити ще деякі орудки.

Як я вернув до дому, сказали мені, що саме в той час повторив ся у матери один із звичайних атаків в єї хоробі. Лікар не робив ніякої надії: їй оставало вже недовге жите. Я бачив, що ледви чи ще застану єї, коли верну з моеї дороги.

Я поспішив до єї кімнати. В ту

хвилю матери трохи полекшало, була зовсім притомна. Знала, що маю відїхати, знала також пощо їду. Була дуже зворушена — не мойм відїздом — навпаки через весь час нагадувала мені, щоб я спішив ся. І справді сум не мало причинював ся до розстроєня єї нервів, а те вще збільшувало єї томлячу слабість. Щоб єї як небудь заспокоїти, я сказав їй, що я рішив ся не їхати. — Чому? — спитала.

— Що зупиняє тебе?

— Таж я не можу допустити, щоб у таку хвилю ви оставали самі, без мене.

— А чи зможе тебе хто інший там заступити?

Я мусів признати, що тепер не мож того ніяк зробити. Та щож було діяти, я не міг про все подумати.

(Кінець буде).

З парламенту.

В комісіях державної ради іде праця успішно. На вчорашнім засіданні комісії для виборчої реформи провідник пос. Пльой повідомив, що поділ округів для Галичини не є ще остаточно уложений, тому не може відбутися дискусія над ним. Відтак раджено над Каринтією, а при дискусії над дневним порядком слідуєчого засідання заявив пос. Абрагамович, що межі представителями Поляків, а пос. Васильком осягнуто порозуміння що до виборчих округів в Галичині. Слідуєче засідання нині о год. 3. по пол. В бюджетовій комісії промовляв пос. Крамарж, а вкінці пос. Старжинський полемізував з выводами міністрів і вніс до точки 2. резолюції субкомітету слідуєчу зміну: Розділ робіт коло будови пристани в Триєсті без попереднього зіволена законодатних чинників не дасться погодити з конституційним правом парламенту бюджетованя і з контролею державних довгів. На сім відрочено засіданя до нині 9. год. рано.

В австрійській делеґації, в дискусії над військовою екстраординацією одержав дел. гр. Стірк доскульну научку від пп. Льозера і Лехера за те, що позволив собі висказати обаву, чи будуча палата послів і делеґації, які вийдуть з загальних виборів, не вплинуть на зміну заграничної політики монархії і чи найдеся більшість до ухвалена державних конечностей. Названі делеґати запротестували проти сих выводів і піднесли, що такі обави є безпредметові. Гр. Штірк не повинен думати, що тільки в кругах палати панів і більшої власности є зрозуміння для держави і її потреб. В палаті послів пятої курії, які репрезентують широкі верстви населеня, голосували за далеко ідуми жаданя. Коли населеня узискає належне йому право, то і заінтересоване справами держави буде більше.

Склад думи державної.

Про склад російської державної думи мав пос. Бородин відчит в сали клубу «Свобода народа» і навів слідуєчі дані: Після віроісповіданя православних послів є 339, старообразовців 4, католиків 63, лютеранів 14, Жидів 11, магомедан 14, будистів, баптистів і безконфесіоналів пересьвідчень по одному.

Під національним зглядом склад думи представляє ся слідуєчо: Росиян є 265, Українців 62, Білорусинів 12, Поляків 51, Литовців 10, Естів 4, Лотишів 6, Німців 4, Татарів 8, Баалкірів 4, Жидів 13, Мордвинів 2, вкінці по одному Кіргізови, Чечинцеви, Востякови, Болгарини, Чувашови, Волохови і Калмукови.

Після станів можна поділити послів на: 204 селян, 164 дворян (шляхти) 20 міщан, 14 сьвященників, 12 козаків, 11 торговельників, 9 почетних горожан, 14 незвісного стану.

Що до заводу є земельних властителей 300, робітників 25, приватних офіціалістів 15, міських і земських діячів 61, правительственних урядників 15, професорів 10, приватних доцентів 4, учителів 23, лікарів 19, адвокатів 38, інжинірів 5, редакторів 6, літератів 7, духовників

14, геомерів, рисовників і студентів по одному.

Склад групи праці є слідуєчий: соціалістів революційних 2, соціалістів демократичних 10, членів селяньского союзу 9, безпартійних соціалістів 7, радикал 1, вольнодумців 2, уміркованих 2, зближених до кадетів 18, автономістів 8, безпартійних 21, робітників 27.

Склад безпартійної групи представляє ся ось як: симпатизуючих з кадетами 25, симпатизуючих з групою праці 9, з партиєю демократичних реформів 14, з жовтнево-програмовцями 14, зовсім безпартійних 45.

Погром в Білімстоці.

В справі страшного білостоцького погрому, вислала була, як звісно, державна дума своїх делеґатів, щоби розслідили, які причини і які чинники викликали сей погром. Делеґати державної ради висказали ся по переведенім приватно слідстві, що погром викликала і зорганізувала таки само правительство. Був се закид оправданий зізнаняма ріжних сьвідків, однак тільки загальний, бо опирав ся виключно на тім факті, що деякі чиновничі органи заохочували до погрому, а навіть самі в нім брали уділ. Супротив того «Правіт Вестнік» подає точнійші дати і глүбші причини того факту, що як раз у тім місті прийшло до таких великих забурень. Енунціяція урядового дневника, мимо можливої сторонничости, кидає цікаве сьвітло на відносини в переповнених жидівским елементом містах.

В часі розрухів, — пише «Правіт Вестнік» — які лучили ся в Білімстоці дня 14. червня с. р., убито 86 осіб, в тім 7 християн і 75 Жидів, ранено же 78 осіб, з чого 18 християн а 60 жидів. Зрабовано 169 жидівских мешкань і склепів, чим зроблено шкоду обчислену на 200.000 рублів. Для розслідженя причин тих подій міністерство внутрішних справ вислало до Білогостока члена ради міністрів Фріша. Після дотеперішних розслідів і инших донесень можна ствердити, що слідує: Білосток є містом, що числить близько 100.000 населеня, з чого 70 процент Жидів і в послідних часах був одним з осередків революційного руху, а злочинна діяльність революційних кругів збільшила ся особливо в р. 1905 і видала ряд убийств і замахів на урядові особи і поліційні органи. По оголошеню воєнного стану у вересни минулого року терористичні прояви всправді ослабли, однак дня 1. марта с. р. по знесеню того стану знов збільшили ся. Від марта до 1. червня треба було зарядити 45 слідств судових з причини терористичних замахів на особи приватні і урядників, при чім по більшій часті винних не віднайдено, бо сьвідки побоюючись мести, не хотіли зізнавати. Ряд таких злочинів викликав в Білімстоці стан тревоги, а убитє Деркачева, загально як християнами так і Жидами, збільшило то огірченє.

Рівночасно довершила ся дезорганізація поліції безнастанними убийствами

і тим, що багато єї членів супротив грози смерти воліло усунути ся, а їх місця треба було виповняти иншими особами, нераз невідповідними. Розбурханє населеня і дезорганізація поліції викликали стан, при котрім найменша причина могла викликати противжидівські розрухи, котрі й вибухли дня 14. червня внаслідок безличного замаху на процесі, що викликало обуренє цілого населеня християньского. Іменно в часі процесі дня 14. червня в двох чи трех місцях кинено вибухові набої, внаслідок чого прийшло до вмшаня войска, котре дало салви до домів, звідки стріляло до процесі. Майже рівночасно немов на даний знак християньске населенє розпочало погром жидівского населеня, не роблячи ніякої ріжниць між винними і невинними. Хід погрому і єго виновників може викрити лише судове слідство, ведене з можливим поспіхом. Поки що ствержено, що погрому допустили ся головно поодинокі малі громадки міського і сільского населеня, впрочім в більшости случаїв військо перешкодило рабункам. О годині 6. вечером місто увільнено від забурень. Патрулі переходили улицями. Слідуєчого дня погром поновив ся. В полудне революціоністи почали стріляти на військо і ті напади скінчили ся аж 18. червня в ночи. Висліди доходжень прийнято за підставу до заряджень, котрі мають служити до привернення ладу в Білімстоці. Правительство ужие всіх средств, аби викрити і покарати підбурюючих і особи, котрі брали участь в погромі. Правительство з своєї сторони готово всьо зробити, аби ніхто із виновників білостоцьких жорстокостей не уникнув суду і кари. Однак правительство з повним обуренєм відпирав розповсюднені в сусільности поголоски, немов би погром Жидів в Білімстоці був устровний за відомостию і при участі місцевих властей і войска, а почувает ся до висказаня пересьвідченя, що причини тих сумних подій треба глядати в діяльності місцевих революційних організацій.

Просимо відновити передплату.

НОВИНИ.

— Калєндар. В суботу: руско-кат. *Рожд. Йоана Хрестителя*; рим.-кат. Пульхері. — В неділю: руско-кат. Февронії м.; римо-кат. Єлисавети. — В понеділок: руско-кат. Давида преп.; рим.-кат. Йоана дам., Кипр. — В вторник: руско-кат. Самсона; римо-кат. Амалії.

— I. заг. збори «Сокільского Базару» стоваришеня зареєстрованого з обм. порукою у Львові, відбудуть ся в середу дня 11. липня о 7. год. вечер в льокалі «Сокола» ул. Коперника ч. 9. На дневнім порядку: 1) Відчитанє статута. 2) Вибір управляючої ради, дирекції і контрольної комісії. 3) Внески та запити.

— Відозва до руских родичів і всіх Русинів міста Львова. Від многих років підносять ся жалі руских родичів у Львові, що одинока руска школа міска, ім. М. Шашкевича, призначена для хлопців і дівчат, не відповідає теперішнім потребам рускої людности. Тісний і нездоровий будинок не в силі змістити всеї молодіжи, що туди зголошує ся; спільна наука хлопців і дівчат показує ся невідповідна; крім

того дівся нам і та кривда, що дівчата приймають ся лиш до трох низших класів і мусять четверту класу опускати, — значить: не мають можности докінчити навіть елементарної науки в своїй рідній мові. Рада міська розділила вже всі мішані польські школи у Львові і потворила з них особні заклади для хлопців, а особні для дівчат, та управильнила тим способом науку і вихованє одної і другої часті молодіжи. Винмок творить в місті лиш одна наша руска школа! Се тому, бо ми Русини не упоминаємо ся в відповідній спосіб о те, що нам так конечне. Перед роком виїс головний виділ Руского Товариства педагогічного просьбу до Ради міста Львова о розділенє рускої школи на мужеску і женську. Але та просьба остала доси неполагоджена, — мабуть тому, що педагогічне Товариство було перед міською радою некомпетентне до заступованя інтересів львівських горожан. На бажанє многих запрошуємо ми тому інтересованих родичів, що мають діти в тій школі, як і загалом всіх Русинів міста Львова на коротку нараду, яка відбуде ся в сій справі в неділю о год. 5. з полудня в комнатах «Рускої Бесіди» (Ривок ч. 10. I. поверх). Для добра наших руских дітей зійдїм ся, Братя, та застановім ся, що нам зробити, щоби одержати розділ рускої школи на мужеску і женську. На дневнім порядку наради буде: 1) коротке поясненє справи; 2) відчитанє петиції до ради міської, та підписанє її через родичів і всіх руских горожан; 3) вибір сталого комітету, що заняв би ся переведенєм сеї справи. Петиція як і аркуши на підписи будуть виложені через сю суботу і неділю на «Рускій Бесіді», та в читальнях «Просвіти» на Городецькім (в будинку св. Юра) і на Жовківськім (улиця Обїзд ч. 6). Наших Родичів, що не змогли би явитись на нараді в неділю, просимо отже потрудитись у вказані місця і покласти на призначених аркушах (окремих для родичів, а окремих для прочих горожан) свої підписи. Маймо надію, що коли в відповідній спосіб поведемо діло, то і осягнемо те, що нам належить ся. — *Василь Назірний, о. Александер Стефанович, Евген Спозарский.*

— **Прогулку на Чортівську скалу** устроює львівський «Сокіл» в неділю дня 8. с. м. для членів і гостей. На місці будуть товариські забави, гра в мячі, обручі, полева почта, перегони і ин. Учасники зберуть ся точно о 3. год. по пол. коло личаківської рогацьки. Перекуску треба взяти з собою. Віддаленє Чортівської скали від личак. рогацьки виносить півчверта кілометра. Дорога веде через тінисті ліси, а положенє гори, найвищої в околиці Львова (414 м.), є незвичайно приманчиве і романтичне. Участь в прогульці безплатна. — *Прогулькова комісія «Сокола».*

— **Признанє за життя.** Звісний гуцульський організатор і кошовий «Січ» в Жабу, Юрко Соломійчук діждав ся за життя признаня за свою народну працю між Гуцулами. В Америці вже кілька руских читальень назвало ся «читальнями ім. Юрка Соломійчука». Найновіша читальня его імені оснувала ся в Чикаго. При сій нагоді згадаємо, що одна з буковинських «Січей» мала на своїм прапорі помістити портрет пос. Миколи Василька.

— **Іменованя.** Міністер просвіти іменовує суплєнта рускої гімназії в Перемишлях, Івана Боднара, тимчасовим учителем в мужескій учительській семінарії в Тернополі. — Державним прокуратором у Львові на місце помершого Гайдерера став іменований Альфред Гінце, президент окружного суду в Стрию.

— **Визначні жінки.** Недавно іменовано паню Кіріє професоркою фізики парискої Сорбони. В слід за нею вступив німецький університет в Берні, іменуєчи паню др. філософії Анну Тумарків приватною доценткою для новішої філософії. Отсе є друга професорка університету в Європі. — Паню Масієн, визначну дослідницю Азії, заіменовано ридарем французкої почесної легії задля її незвичайних заслуг. Пані Масієн урядила дві великі виїзди в чужі часті сьвіта. Перша завела її на Яву,

Цейлон, Індію і Тибет, Друга до Камбоджі, Сіаму, Бірми, Хін, Японії, гобийської пустині, Сибіру і Росії. Она подорожувала сама в жіночій убраню. Єї всюди приймали приязно навіть і там, де ніколи не бачили еще білої жінки і допускали до найтайніших, містичних релігійних засідань.

— **В Стрию** буде заходом «Сокола» аматорське представленє дня 8. с. м. в сали «Нар. Дому». Аматори відиграють 4-актову комедию Гр. Цеглиньського «Соколики». Початок о 8. год.

— **Вісти з закордонної України.** В Харкові почала виходити двотижнева укр. часопись «Порада» під редакцією п. Лободобского. — Перші заг. збори тов. а «Просвіти» в Києві будуть дня 8. л. липня. На дневнім порядку стоять: 1) План діяльности тов. а; 2) бюджет тов. а; 3) вибір членів ради, контрольорів і т. д.; 4) інструкція раді і комісіям. — В «Гром. Думці» оповіщено провкт статута «Всеукраїнська спілка вчителів і діячів народної просвіти», котрої круг діяльности був би менше більше такий як обох наших товариств: педагогічного і «Взаємної помочи учителів».

— **Американські образи.** Сими днями приїсав якийсь Фелікс Яворский з Америки до Львова шість пак старих образів значної вартости і поручив львівській спедиторській спілці Тушиньської відобрати ті образи з залізничного двірця і відставити їх під вказаною адресою до Мостиск. Висилаючи подав своє імя на залізничім переказі, а заряд залізничних магазинів доручив той переказ столарському челядникови того самого назвища і імени, котрий постановив скористати з тої нагоди і зробити «інтерес». Удавши ся до жидів, заявив він їм, що одержав з Америки спадщину, а не маючи 140 К на оплату пла за тих шість пак всіляких річий, продасть їм все з виїмком дорожочности за 100 К. Яворский і жиди не мали повяты, що в тих паках є, але заризикували і заплатили ему 100 К, по чім пішли в Яворським на залізничий дворець. Коли отворили паки і побачили в них старі образи, наробили крику, що то не має для них ніякої вартости. Яворский скористав з принагідної хвилі і утік, а жиди мусіли перевезти старі образи до міста. Тут прикликали они якогось «знатока», котрий заявив, що ті образи представляють вартість 600 К і небавом найшов ся купець, що заплатив за них 1000 К. О обманчивім викупі пак з залізничного магазина дізвала ся тимчасом поліція і зарядила слідство. Жидівських спекулянтів небавом арештовано і доведено до того, що всі образи віднайдено і звернено їх властителям без шкоди, жиди стратили кількасот корон, а Яворського до-ще не викрито.

— **Саранча** навістила околицю Дебречина на Угорщині і знищила поля на 60.000 моргів довкруги. Люди мусіли перервати жнива. Шкода виносить кілька мільярдів. Кажуть, що саранча задержить ся там три тижні і відтак далі ще потягне.

— **Нещасна пригода на залізниці.** З Лондона доносять: Поспішний поїзд, ідучий між Лондоном а Савдемптон, вискочив із шин коло Сальбері. Локомотива вдаривши в надходячий з противної сторони поїзд тягаровий, вискочила із шин і поторошила кілька возів, в котрих находило ся 47 подорожних. Кілька возів злетіло з залізничного настипу. Після наспівших вістей 23 осіб втратило життя, а багато є покалічених, котрі лиш з трудом удадо ся вийбути з під поторошених возів. Між погибшими находила ся переважачою часть Американців.

— **Статистика пива.** Після статистичних обчислень пивоварського органу «Gambrinus» пиварено в минулім році у всіх 35.515 броварнях сьвіта 275,195.464 гект. пива і заплачено від сего 1.123,773.489 К податку. Із того було в Австро-Угорщині в 1905 р. 1.381 броварень себто о 37 менше, як року попередного. Продукція пива обнизилася також о 686.403 гектолїтрів, спавши із 21,305.472 гект. надій дістане. Кождий уччик вилачує при

20,609.069. До сего довели кравзі оплати від пива, які позаводжувано по всіх краях задля ратованя краввих фінансів. Із сеї загальної скількоти пива, випродукованого в нашій державі припадає 19,041.053 hl. на Австрию 1,501.411 hl. на Угорщину, а 76.605 на Боснію й Герцеговину. Податок від пива виносив в 1905 р. в Австрії 72,931.029 К. (супроти 75,334.917 К із року попередного), в Угорщині 6.290.906 К (супроти 6,247.898 К.), а в Боснії і Герцеговині 333.921 К (супроти 351.714 К). В той сам час (р. 1905) було у Німеччині 17.932 броварень, які випродуковали 69,920.533, hl. і то о 1,277.793 hl. більше, чим року попередного. Від сеї скількоти заплачено 110,348.013 К. податку виробного. Для заспокоєня цікавоти «пивоїзів» згадаємо винци, що в 1905 р. виробила дрегерівська броварня 960.509 hl. (із того 460.625 в Швехаті), а пільзеньська 805.650, тількиж броварня дрегерівська є власностю одного німецького дуки, а пільзеньська належить до ческої акційної спілки.

— **Ультрафіолетні лучі (X).** У Відні відбув ся недавно судовий процес одного з урядників міської різниці проти професора д-ра Лянга і его асистента д-ра Гольцкнехта о відшкодованє за невідповідне приміненє ультрафіолетних лучів при ліченю скірних недуг. Ті лучі, як звісно, є в соняшнім сьвітлі, і мають ту прекмету, що витворюють з воздуха озон (O₂), який убиває бацилі недуг. Ліченє тою метою находить ся ще в стадії дослідів, тому часто лучає ся, що X-лучі викликають небезпечні запалєня шкіри. Тої прояви нема що лякати ся, бо ліченє X-лучами можна порівнати з операцією хорого при помочи ножа, а такі операції також не все вдають ся. З часом усовершить ся спосіб примінованя X-лучів при ліченю недуг і они стануть справдішим добродійством для людскости. І нині можна би частійше приміновати ту методу ліченя, але приряди до неї є незвичайно дорогі. Скло вхлюює X-лучі, тому уживає ся до витворєня озону сочок з кварцу, які дорого коштують. Фабрикантови Шотови в Єні вдало ся при помочи ріжних мішанин витворити рід скла, яке перепускає ультрафіолетні лучі. Єсли то скло через фабрикацію на велику скалу подешевіє, то буде можна з него робити шаби у вікнах, а тим чином витворювати озон в мешканях та убивати ним бацилі недуг.

— **З залізниць.** Повторяюче ся часто особливо тепер серед літних місяців переповненє поїзду поспішного ч. 4., що відходить зі Львова до Кракова і Відня по полудни, приневолює залізничий заряд до висиланя в міру потреби надзвичайного поїзду поспішного ч. 8, котрий відїздає зі Львова о 15 минут скорше, ніж щоденний поїзд поспішний ч. 4., с. є. о годині 2. минут 30. по полудни. Сей поїзд доїздить до тих самих полудень в стаціях поїздових, а задержує ся на тих самих стаціях посередних, що і поїзд ч. 4. і так з Городка ягайл. відїздає о год. 3. мін. 6, з Судової Вишні о год. 3.25, з Мостиск 3.45, в Перемишля 4.19, з Ярослава о 5, з Переворска 5.16, з Ланьцута 5.38. Сим звертає ся увагу, що евентуальна їзда сим надзвичайним поїздом поспішним є для подорожних догіднійша, бо нема в нїм того переповненя, що в поїзді ч. 4, котрий вже до Львова приходить переповнений подорожними з Росії. Курс сего поїзду надзвичайного буде заповідати ся оголошенєм на 2 годині перед его відїздом в вестибулі на головнім двірці у Львові.

Дня 15. червня с. р. отворено на шляху Відень дворець західний Кайзер Еберсдорф поміж перестанками Інцесдорф і Вотнай-відль новий перестанок Ляксенбургерстрасе для руху особового і обмеженого пакункового. Білєти видає ся на перестанку, а належитість за пакунки оплачує ся при відборі.

— **В Селянській Бурсі в Станиславові ул.** Казимирівська ч. 108. заведе приміщенє 100 учеників за місячною оплатою з гори 16 К грїшми або 4 К і віктуали, котрих списе кож-

вступі 4 К на інвентар а 2 К піврічно на праве. Кількох відзначаючих учеників з вищих клас прийме ся безплатно або за малою доплатою яко інструкторів. Подана з долученням свідомства шкільного і декларації родичів вносити до 15. серпня 1906 під адресою: о. Клим Кудьчицький, Підпечари, п. Тиссьмениця, або особисто 13. і 14. липня в бурсі.

— Гумористичний кутик.
З гігієни.

Ой поїхав наш Радецький, та лишив науку:
„Не давайте цілувати, добродійки, в руку.
Щоби тее сяматати, річ то невеличка,
Не цілуйте хлопці в руку, але прямо в личка.
На викладі „Людогово університету“.

— Виспі сфери тиснуть на низні...
— Ганьба їм!

(„Зеркало“).

До св. Землі! В перших днях вересня вибираєсь руске паломництво до Єрусалиму, Вефлєєму і пр. Паломництво триває три неділі, з чого повних вісім днів в Єрусалимі і околиці. Ціна їзди з повним удержанєм за цілий час паломництва I кл. 450 К, II кл. 400 К, III кл. 300 К. Зголошеня приймає до дня 1. серпня 1906 н. ст. комітет паломництва до св. Землі. — Львів, пл. св. Юра ч. 5.

Наука, штука, література.

— Служба Божя на три голоси зібрав Григорий Михалинич, управитель хора Ставроп. Інститута. Львів 1906. Кождий голос і партитура печатані окремо. Підручник віддасть великі услуги початкуючим сільським і міщанським хорам, бо композиції в числі 48 є добірні, та розмірно легкі до виконання. Ціна голосів і партитури стоїть 5 К. Набувати можна в книгарни Тов-а ім. Шевченка і Ставропигійського інституту.

Телеграми

з дня 6. липня 1906.

Відень. N. Fr. Presse доносять, що небавом всі великодержави запротестують проти Греції, в справі попіраня нею грецких розбищакких ватаг в Македонії.

Владивказ. Вся тутешня військова залога збунтовала ся. Відділи війск перетягають улицями і співають революційні пісні.

Льондон. Times доносить, що япанська залога в Севлю арештувала корейського цїсаря. Япанія оправдує ся з сего поступку тим, що в инший спосіб не можна було завести ладу на Корей.

Наша критика.

(„Безхарактерний ренегат і старостинський шпїцель“).
(Конець).

Неправдою є, щоби я „загадав штукаю втягнути ще і рускі товариства до ювілею“ через се, що декотрим руским товариствам вислав комітет дарові білети участі, а правдою є, що на однім засіданю комітету (на яким я навіть не був присутний) завала ухвала вислати по кілька дарових білетів участі всім місцевим так польським як і руским товариствам на ювілейні богослужевя і академію, а я відтак на візване голови комітету подав лише адреси руских товариств. Що я не хотів надати запросинам тим, так би сказати марки політичної, хай послужить на доказ хотя би се, що я подав тільки адреси філій тов. „Просьвіта“, Тов. педагогічного, тов. „Сокил“ і „Бер. Бояна“, а не дав я адреси „Селянської Ради“ яке є нашим товариством політичним. З запросин сих могли товариства користати або ні, але знаю добре, що колиб такі запросини були вислані тільки товариствам польським, то цілком слушно зроблено би закид, що Русинів ся ігнорує, як то мало місце в однім случаю в мойй не-присутности, коли з провини зглядно з браку руского секретара появил ся в місті афш

лише в язиці польським, о чім я по мойм повороті до Бережан доперва довідав ся і вправді постарав ся о зладженє сего афша в рускім язиці, однак друкарня по причині запавшого сьвята не могла його вже видрукувати.

Неправдою є, щоби я в свойй промові на равті накинув ся на Русинів, що ніби то відтягнули ся від участі в ювілею, що не хотїли допустити до обходу і хотїли виправити якусь бучу, як також неправдою є, щоби я сердив ся, що не станув на ювілею весь руский народ, а правдою є, що (по причині цілком безпідставних сплетень, які тут і поза Бережанами кружляли) я в свойй промові звернений лише до учасників ювілею, так Польків як Русинів, а не до польского або руского народа, чи товариств, просив іменем комітету поважно і рішучо, щоби кождий учасник підчас ювілею уникав усього, що би дало почин до якогось непорозуміння або колотнечі, бо ювілей сей є сьвятом учеників бережанської гімназії, які все відзначались найсердечнійшою між собою дружбою, а взаїмне виrozumіє і повага на ювілею тим є тим більше пожадана, позаяк ходить о віддане поклону бережанській столітній Almae matris, а особно зі сторони учасників Русинів поклону бл. п. Маркіянови Шашкевичови. Промова та осягнула свою ціль, позаяк через цілий час ювілею панувала як найлучша гармонія і агода, а якої всі були вдоволені і котре то вдоволенє висказано з усіх сторін так комітетови як і мені, — а хіба не був вдоволений з того сей, хто волів би був бачити замість гармонії бучу, до яких імовірно належить і п. дописуватель, як се виходить з його слів називаючи мене szermierzem święta bratniej i wspólnej zgody.

Неправдою є, щоби про намірене відслоненє таблиці бл. п. Маркіяна Шашкевича ніхто з Русинів не знав до послїдної хвилі, позаяк справа та була вже давно через бережанських Русинів порішена і їм знаана, а місто Бережани надто мале, щоби всі н. пр. не знали, які труднощі мусів я побороти, заки вивиднав дозвіл вмурована сеї таблиці в церкві, і можу всіх упевнити, що хто з бережанських Русинів хотїв, сей був і без заплати білету (який коштував 6 кор. а не 20 кор.) на відслоненю памяткової таблиці бл. п. Маркіяна Шашкевича.

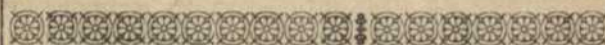
Неправдою є, щоби я виступив з усіх руских місцевих товариств, а лишив ся лише в тих, з яких маю зиск, позаяк виступив я лише з „Бояна“, а то по причині зробленого мені закиду, що фірми того товариства надуживаю, натомість належу дальше до всіх инших тут. товариств і жадних зисків з них не маю, ані жадної платні не побираю, ані не побираю, — а наколи п. дописуватель мав на гадці тов. „Надія“, яке присилає до мене яко до нотаря робити скрипти, то зазначаю, що саме для полєкші селян побираю гонорар низше тарифи нотарияльної і адвокатської на підставі спеціальної умови з Дирекцією заключеної, (через що мой доходи з „Надії“ приносять річно що найвище 600—650 корон) а надто зрїк я ся добровільно всіх доходів з витягів гіпотечних в ціли удержання платного заступника директора, чого давнійше в „Надії“ ніколи не було.

Вкінці неправдою є, щоби я був мужем довіря ц. к. староства, чого найліпшим доказом є хотяй би се, що я лише раз і то еще з бл. п. сов. Олексою Тянякевичом був в бережанським старостві в депутатії від тут. Русинів в ціли одержання дозволу на відчиненє замкненої через староство салі тов. „Надія“ і від сего часу ані з самим п. старостою ані з

ким небудь зі староства не мав я ані не маю жадних так приватний як урядових зносин.

А хотя обставини ті знані суть аж надто добре всім тим, які мене близше знають, то мимо сего став я відразу по скінчених 50 роках свого чесного житя „безхарактерним ренегатом“, „патриотом годованим кервациєю народа“ і зисками руских товариств: „старостинським шпїцельом“, а все то за се, що кільком мойм бережанським родимцям не подобало ся, що „я властим коштом через два літа найбільше розшичав ся, щоби устроїти величаве торжество, на яким би враз з мойми старшими і молодшими товаришами віддав поклін першому поетови Галицької Руси бл. п. Маркіянови Шашкевичови і столітній Його і мойй матері, яка мене виховала і тепер діти мой виховує.

Іван Рудницький
ц. к. нотар в Бережанах.



Colosseum
в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 15. липня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєне В неділі і сьвята 2 представлєня о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятницї High-Life представлєне. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9.



Шість і пів мільонів корон відшкодована!

Будинки, движимости, збіже і иншу обезпечає від огневих шкід одинокє руске асекураційне товариство

„Дністер“

Товариство взаїмних обезпечєнь у Львові, ринок ч. 10. II п.

Шкоди одївно „Дністер“ з місцевими членами і виплачує враз признані відшкодованя.

За 3 літ виплачено 6.474.534 корон відшкодовань.

Обезпечєня приймають агенції по всіх містах і більших селах: „Дністер“ для звичайних письменним господарям де еще не роблять инші агенції „Дністра“ Агенти „Дністра“ на робили провізан 807.742 корон

„Дністер“ уділяє громада з позички до 4 проц на закупно сиваков.

Полїси „Дністра“ приймають в польських Банк краєвий у Львові і в Черницях Галицька Каса ощадности новотови кас. ощадности і сиротиньскі каси при судах.

Чистий зиск річний звертає ся обезпечєним членам, за р. 1905 припадає кождо у членови 5 проц премії до звороту.

На житє обезпечайте ся в Краєвискім Товаристві тільки через „Дністер“, провізаню від таких обезпечєнь дає „Дністер“ на рускі обрєдїні ціли.

Фонди „Дністра“ випєсать в кінцєм р. 1905 суму 372.538 корон.

Стережіть ся огню!

Дністер припоручає Прєєсь. Емпікопскі орґанізації.

Тов. в ітє „Дністер“ (Дністер)

ПОДОРОЖ ДО АМЕРИКИ І КАНАДИ.

Ціни їзди

ГАМБУРГ-НОВИЙ ЙОРК

Поспїшними і почтовими пароходами корон	178
Антверпія-Канада	184
Гамбург-Буенос Айрес	142

Всяких інформацій що до їзди до Америки, Африки, Азії і прогулькових поїздок по Середземнім морі уділяє

Лінії : ГАМБУРГ-АМЕРИКА.

Генеральний репрезентант для Галичини: (3—5)

І. ЕТТИНГЕР, у Львові, ул. Городецька 95.